TÒA ÁN NHÂN DÂN **KHU VỰC 1 - PHÚ THỌ**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 05/2025/QĐST- DS	*Phú Thọ, ngày 27 tháng 11 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
"V/v yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi"
TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 1 - PHÚ THỌ

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán - chủ tọa phiên họp:* Bà Lê Thị Thu Trang

- *Thư ký phiên họp:* Bà Phùng Thị Hoàng Quyên - Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 1 - Phú Thọ.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - Phú Thọ tham gia phiên họp: Bà Dương Thị Thu Hà - Kiểm sát viên.

Ngày 27 tháng 11 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 1 - Phú Thọ mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 36/2025/TLST-DS ngày 17 tháng 10 năm 2025 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự " theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 46/2025/QĐST-DS ngày 17 tháng 11 năm 2025 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu: Ông Nguyễn Thanh Lăng, sinh năm 1962;

Địa chỉ: Khu 7, phường Vân Phú, tỉnh Phú Thọ.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Ông Nguyễn Thanh Sương, sinh năm 1965;

Địa chỉ: Khu 6, phường Vân Phú, tỉnh Phú Thọ.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của ông Nguyễn Thanh Sương: Bà Nguyễn Thị Sang - Trợ giúp viên pháp lý của trung tâm trợ giúp pháp lý Nhà nước tỉnh Phú Thọ.

2. Bà Nguyễn Thị Nuôi, sinh năm 1959;

Địa chỉ: Khu 8, phường Vân Phú, tỉnh Phú Thọ.

3. Bà Nguyễn Thị Long, sinh năm 1968;

Địa chỉ: Khu 4, phường Vân Phú, tỉnh Phú Thọ.

4. Bà Nguyễn Thị Lanh, sinh năm 1971;

Địa chỉ: Khu 6, phường Vân Phú, tỉnh Phú Thọ.

Đại diện theo ủy quyền của bà Nuôi, bà Long, bà Lanh: Ông Nguyễn Thanh Lăng, sinh năm 1962.

Địa chỉ: Khu 7, phường Vân Phú, tỉnh Phú Thọ.

(Theo giấy ủy quyền ngày 27/10/2025)

(Ông Lăng có đơn xin vắng mặt, ông Sương vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- Người yêu cầu ông Nguyễn Thanh Lăng trình bày:

Ông có bố đẻ là cụ Nguyễn Thanh Đạm, sinh năm 1930 (chết năm 2023) và mẹ là cụ Cao Thị Thuận, sinh năm 1931 (chết năm 2010). Bố mẹ ông sinh được 05 người con gồm: Bà Nguyễn Thị Nuôi, sinh năm 1959; ông Nguyễn Thanh Lăng, sinh năm 1961; ông Nguyễn Thanh Sương, sinh năm 1965; bà Nguyễn Thị Long, sinh năm 1968 và bà Nguyễn Thị Lanh, sinh năm 1971. Ngoài ra bố mẹ ông không còn người con nuôi, con riêng nào khác. Em trai ông là Nguyễn Thanh Sương từ nhỏ đến khi trưởng thành ông Sương có sức khỏe tốt, lao động và sinh hoạt bình thường, ông Sương không có vợ, không có con. Khi trưởng thành ông Sương có thời gian tham gia quân đội, sau xuất ngũ về sinh sống ở địa phương. Quá trình sinh sống tại địa phương, ông Sương có những hiểu hiện không bình thường về nhận thức và làm chủ hành vi của mình. Ông Sương có biểu hiện đêm ít ngủ, có đêm thức trắng, nói lẩm nhẩm một mình không chủ đề nhất định, sợ có người đầu độc mình, cáu khùng vô cớ, đập phá đồ đạc trong gia đình, chửi mắng người thân, đi lại nhiều không mục đích, ăn uống thất thường, lười vệ sinh cá nhân. Năm 2013, ông Sương được hưởng chế độ người khuyết tật tâm thần, trí tuệ nặng tại địa phương.

Gia đình ông đã đưa ông Sương đi điều trị tại nhiều nơi nhưng bệnh tình không thuyên giảm. Gần đây, tình trạng bệnh của ông Sương trở nặng nên gia đình đã đưa ông Sương vào Bệnh viện tâm thần tỉnh Phú Thọ để khám và điều trị.

Nay ông Lăng đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Thanh Sương, sinh ngày 19/5/1965; Địa chỉ thường trú: Xã Hùng Lô cũ, phường Vân Phú, tỉnh Phú Thọ mất năng lực hành vi dân sự. Đồng thời chỉ định anh ruột của ông Nguyễn Thanh Sương là ông Nguyễn Thanh Lăng, sinh ngày 07/02/1962; căn cước công dân số: 025062001645 cấp ngày 08/4/2021; Địa chỉ thường trú hiện nay: Xã Kim Đức cũ, phường Vân Phú, tỉnh Phú Thọ là người giám hộ của ông Nguyễn Thanh Sương.

Ngày 17/11/2025, ông Nguyễn Thanh Lăng có đơn đề nghị được thay đổi yêu cầu với nội dung: Đề nghị Tòa án giải quyết tuyên bố ông Nguyễn Thanh Sương, sinh năm 1965 có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định ông Nguyễn Thanh Lăng là người giám hộ của ông Nguyễn Thanh Sương.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Nguyễn Thị Nuôi, bà Nguyễn Thị Long, bà Nguyễn Thị Lanh đại diện theo uỷ quyền là ông Nguyễn Thanh Lăng trình bày:

Bà Nuôi, bà Long, bà Lanh là chị em gái của ông Nguyễn Thanh Sương, Về tình trạng bệnh lý của ông Nguyễn Thanh Sơng bà Nuôi, bà Long, bà Lanh xác nhận như ông Nguyễn Thanh Lăng trình bày. Bà Nuôi, bà Long, bà Lanh đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Thanh Lăng tuyên bố ông Nguyễn Thanh Sương bị mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị Tòa án chỉ định ông Nguyễn Thanh Lăng là người giám hộ cho ông Nguyễn Thanh Sương.

Ông Lăng là người yêu cầu và cũng là đại diện theo ủy quyền của bà Nuôi, bà Long, bà Lanh xin được giải quyết vắng mặt.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - Phú Thọ tham gia phiên họp phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự:

Từ khi thụ lý việc dân sự đến khi mở phiên họp, Thẩm phán, Thư ký và các đương sự đã chấp hành đúng quy định của pháp luật. Ông Nguyễn Thanh Sương hiện nay cư trú tại khu 6, phường Vân Phú, tỉnh Phú Thọ. Tại kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số: 93/KLGĐ ngày 14/11/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc đã kết luận ông Nguyễn Thanh Sương, sinh năm 1965 bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5- Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần hành vi). Hiện tại: Nguyễn Thanh Sương có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi.

Căn cứ khoản 1 Điều 27, Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 149, Điều 361, Điều 369, Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 23, Điều 46, Điều 47, Điều 48, Điều 49, Điều 53, khoản 4 Điều 54, Điều 57, Điều 58, Điều 59 của Bộ luật Dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Nguyễn Thanh Lăng. Tuyên bố ông Nguyễn Thanh Sương; Địa chỉ: Khu 6, phường Vân Phú, tỉnh Phú Thọ là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Ông Nguyễn Thanh Lăng là người giám hộ cho ông Nguyễn Thanh Sương, ông Lăng thực hiện quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định pháp luật.

Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Thanh Lăng được miễn lệ phí do là người cao tuổi và có đơn xin miễn lệ phí Tòa án.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 1 - Phú Thọ nhận định:

[1] Về tố tụng: Ông Nguyễn Thanh Lăng là anh trai ruột của ông Nguyễn Thanh Sương đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Thanh Sương mất năng lực hành vi dân sự. Tại đơn đề nghị ngày 17/11/2025, ông Nguyễn Thanh Lăng yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Thanh Sương, sinh năm 1965 có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định ông Nguyễn Thanh Lăng là người giám hộ của ông Nguyễn Thanh Sương. Ông Nguyễn Thanh Sương, sinh năm 1965; Địa chỉ: Khu 6, phường Vân Phú, tỉnh Phú Thọ. Căn cứ khoản 1 Điều 27, Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự, yêu cầu của ông Nguyễn Thanh Lăng là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 1 - Phú Thọ.

Bà Nguyễn Thị Sang, ông Nguyễn Thanh Lăng đồng thời là đại diện theo uỷ quyền của bà Nguyễn Thị Nuôi, bà Nguyễn Thị Long, bà Nguyễn Thị Lanh có đơn xin được giải quyết vắng mặt, ông Nguyễn Thanh Sương vắng mặt. Căn cứ khoản 2, khoản 3 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án giải quyết vắng mặt các đương sự và tiến hành phiên họp theo thủ tục chung.

[2] Về nội dung: Xét yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi của ông Nguyễn Thanh Lăng thấy rằng: Ông Nguyễn Thanh Sương, sinh năm 1965, từ nhỏ đến khi trưởng thành ông Sương có sức khoẻ tốt, lao động và sinh hoạt bình thường. Khi trưởng thành ông Sương có thời gian tham gia quân đội, sau xuất ngũ về sinh sống ở địa phương. Quá trình sinh sống tại địa phương, ông Sương có những hiểu hiện không bình thường về nhận thức và làm chủ hành vi của mình. Tại kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số: 93/KLGĐ ngày 14/11/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc đã kết luận: ông Nguyễn Thanh Sương, sinh năm 1965 trú tại khu 6, xã Hùng Lô, thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ (Nay là khu 6, phường Vân Phú, tỉnh Phú Thọ) bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5-Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần hành vi). Hiện tại: Nguyễn Thanh Sương có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi. Do vậy, ông Nguyễn Thanh Lăng là anh trai ruột của ông Nguyễn Thanh Sương đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Thanh Sương có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ và phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 23 của Bộ luật dân sự nên được chấp nhận.

[3] Về người giám hộ: Xét thấy ông Nguyễn Thanh Sương có bố đẻ là cụ Nguyễn Thanh Đạm và mẹ đẻ là cụ Cao Thị Thuận đều đã chết. Cụ Đạm, cụ Thuận có 05 người con là ông Nguyễn Thanh Lăng, ông Nguyễn Thanh Sương, bà Nguyễn Thị Nuôi, bà Nguyễn Thị Long, bà Nguyễn Thị Lanh. Bà Long, bà Lanh, bà Nuôi đều thống nhất đề nghị Toà án chỉ định ông Nguyễn Thanh Lăng là người giám hộ cho ông Nguyễn Thanh Sương. Ông Nguyễn Thanh Lăng có đủ điều kiện là người giám hộ theo quy định tại Điều 49 Bộ luật dân sự. Nên căn cứ Điều 53, khoản 4 Điều 54 Bộ Luật dân sự 2015, yêu cầu của ông Nguyễn Thanh Lăng đề nghị Toà án chỉ định ông Lăng là người giám hộ cho ông Nguyễn Thanh Sương là có căn cứ, phù hợp với quy định của pháp luật nên chấp nhận.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Thanh Lăng là người cao tuổi và có đơn xin miễn lệ phí nên ông Lăng được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định pháp luật.

[5] Xét đề nghị của Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - Phú Thọ là có căn cứ và phù hợp với quy định pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

1. Căn cứ khoản 1 Điều 27, Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 149, Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 23, Điều 46, Điều 47, Điều 48, Điều 49, Điều 53, khoản 4 Điều 54, Điều 57, Điều 58, Điều 59, Điều 60 của Bộ luật Dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12, Điều 14, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

2. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Nguyễn Thanh Lăng về việc tuyên bố ông Nguyễn Thanh Sương có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

3. Tuyên bố ông Nguyễn Thanh Sương, sinh năm 1965; Địa chỉ: Khu 6, phường Vân Phú, tỉnh Phú Thọ; căn cước công dân số 025065012157 cấp ngày 22/06/2023 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

4. Về giám hộ: Chỉ định ông Nguyễn Thanh Lăng, sinh ngày 07/02/1962; căn cước công dân số: 025062001645 cấp ngày 08/4/2021; Địa chỉ thường trú hiện nay: Khu 7, phường Vân Phú, tỉnh Phú Thọ là người giám hộ cho ông Nguyễn Thanh Sương.

Ông Nguyễn Thanh Lăng có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của Bộ luật dân sự.

5. Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: Ông Nguyễn Thanh Lăng không phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm.

6. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Đương sự vắng mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết theo quy định pháp luật. Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - Phú Thọ có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Phú Thọ có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- VKSND khu vực 1 - Phú Thọ;
- THADS tỉnh Phú Thọ;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ, VP.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lê Thị Thu Trang